

November 18, 2014. Föreläsning 17.

Tillämpad linjär algebra

Innehållet:

- Olika delrum av en matris.

1. **Definition.** Låt W vara ett delrum i $\mathbb{R}^k$. Vi säger att en vektor $\vec{v}$ i $\mathbb{R}^k$ är ortogonal till W om för varje vektor $\vec{w}$ i W , $\vec{v} \cdot \vec{w} = 0$. Vi använder symbolen $W^\perp$ att beteckna delmängden av $\mathbb{R}^k$ som består av alla vektorer som är ortogonala till W .

2. **Proposition.** Låt W vara ett delrum i $\mathbb{R}^k$. Då:

- (1) $W^\perp$ är också ett delrum in $\mathbb{R}^k$.
- (2) $\dim(W^\perp) = k - \dim(W)$.
- (3) $(W^\perp)^\perp = W$, dvs., att W består av alla vektorer som är ortogonala till $W^\perp$.

3. **Uppgift.** Låt $\vec{v} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$, $\vec{w} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}$, och $W = \text{span}(\vec{v}, \vec{w})$. Bestäm $W^\perp$ och $\dim(W^\perp)$.

4. Betrakta $n \times k$ matris och sin transpose:

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1k} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2k} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \cdots & a_{nk} \end{bmatrix} \quad A^T = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{21} & \cdots & a_{n1} \\ a_{12} & a_{22} & \cdots & a_{n2} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{1k} & a_{2k} & \cdots & a_{nk} \end{bmatrix}$$

Betrakta kolonnerna och raderna till A (respektive raderna och kolonnerna till A^T):

$$\vec{C}_1 = \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \vdots \\ a_{n1} \end{bmatrix}, \quad \vec{C}_2 = \begin{bmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{n2} \end{bmatrix}, \dots, \quad \vec{C}_k = \begin{bmatrix} a_{1k} \\ a_{2k} \\ \vdots \\ a_{nk} \end{bmatrix}$$

$$\vec{R}_1^T = [a_{11} \quad a_{12} \quad \cdots \quad a_{1k}]^T = \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{12} \\ \vdots \\ a_{1k} \end{bmatrix}$$

$$\vec{R}_2^T = [a_{21} \quad a_{22} \quad \cdots \quad a_{2k}]^T = \begin{bmatrix} a_{21} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{2k} \end{bmatrix}$$

$\vdots$
1

$$\vec{R}_n^T = [a_{n1} \quad a_{n2} \quad \cdots \quad a_{nk}]^T = \begin{bmatrix} a_{n1} \\ a_{n2} \\ \vdots \\ a_{nk} \end{bmatrix}$$

(1) Betrakta bildrummet $\text{im}(A) = \text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_k)$. Då:

$$\dim(\text{im}(A)) = \text{rank}(A) = \text{antalet av pivot i } A$$

De vektorerna bland $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_k$ som motsvarar pivot kolonnerna i A bildar en bas till $\text{im}(A)$.

(2) Betrakta nollrummet $\ker(A)$ (lösningar till $A\vec{x} = \vec{0}$). Då:

$$\dim(\ker(A)) = k - \text{rank}(A) = \text{antalet av fria variabler i } A$$

(3) $\text{span}(\vec{R}_1^T, \dots, \vec{R}_n^T)$ kallas för radrummet till A . Dimension till radrummet till A är lika med rangen till A , som ges av antalet av pivot.

(4) Radrummet till A är lika med $\ker(A)^\perp$, dvs., radrummet till A består av alla vektorer i $\mathbb{R}^k$ som är ortogonala till $\ker(A)$ eller $\ker(A)$ består av alla vektorer i $\mathbb{R}^k$ som är ortogonala till radrummet till A .

(5) Bildrum till A och till A^T har samma dimension (som är lika med antalet av pivot).

(6) Dimension av nollrummet $\ker(A)$ är lika med $k - \text{rang}(A)$.

(7) Dimension av nollrummet $\ker(A^T)$ är lika med $n - \text{rang}(A)$.

5. **Uppgift.** Låt:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -1 & -2 \\ 1 & -2 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Bestäm $\ker(A)$.
- Bestäm $\dim(\ker(A))$.
- Ge en bas till $\ker(A)$.
- Bestäm $\ker(A)^\perp$.
- Bestäm $\dim(\ker(A)^\perp)$.
- Ge en bas till $\ker(A)^\perp$.
- Bestäm $\text{im}(A)$.
- Bestäm $\dim(\text{im}(A))$.
- Ge en bas till $\text{im}(A)$.
- Ge en bas till radrummet till A .
- Bestäm dimension till radrummet till A .

6. **Uppgift.** Låt $\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$, $\vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ -2 \\ 2 \end{bmatrix}$, $\vec{v}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$, $\vec{v}_4 = \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \\ 2 \end{bmatrix}$. Bestäm en bas till $\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)$ och $\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)^\perp$. Bestäm $\dim(\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4))$ och $\dim(\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)^\perp)$.